

HAVETS EN UPPTÄCKTSRESA I FINLANDS MARINA UNDERVATTENSNAUR SKATTKAMMARE

REDIGERAD AV MARKKU VIITASALO · KIRSI KOSTAMO · EEVA-LIISA HALLANARO · WILMA VILJANMAA

SUVI KIVILUOTO · SONJA SALOVIUS-LAURÉN · JAN EKEBOM · PENINA BLANKETT

ÖVERSÄTTNING: ANNIKA LUTHER

Gaudeamus

I samarbete

Den finska originalutgåvan: Markku Viitasalo, Kirsi Kostamo, Eeva-Liisa Hallanaro, Wilma Viljanmaa, Suvi Kiviluoto, Jan Ekeboom & Penina Blankett (red.): *Meren aarteet. Löytöretki Suomen vedenalaiseseen meriluontoon* © 2017 Författare & Gaudeamus

Den svenska utgåvan copyright © 2021 Författare & Gaudeamus

Gaudeamus Oy
www.gaudeamus.fi

Omslag och layout: Jukka Aalto / Armadillo Graphics
Bildredaktion: Wilma Viljanmaa, Kirsi Kostamo & Mats Westerboom

BK 56, 55.6
UDK 574.5

ISBN 978-952-345-124-7

Tryckeri: Tallinna Raamatutrükikoja OÜ, Tallinn 2021

INNEHÅLL

I	UNDER YTAN	11
1.	EN UTFÄRD I UNDERVATTENSVÄRLDEN	12
2.	KARTLÄGGARNA	24
3.	TEKNIK PÅ DJUPET	34
II	HAVETS MÅNGA ANLETEN	49
4.	UNDERVATTENSLANDSKAP	50
5.	MÄRKLIGA OCH IMPONERANDE FORMATIONER	66
III	EN KRÄVANDE MILJÖ	79
6.	LIVETS FÖRUTSÄTTNINGAR	80
7.	ANPASSNINGSFÖRMÅGAN AVGÖR	92
8.	LIV I ALLA FORMER	110
9.	FISKARNAS BARNKAMMARE	128
IV	TUSENKILOMETERSRESAN	137
10.	ÖVER SYDLIGA VÅGOR	138
11.	EN TUR KRING ÖRIKET ÅLAND	150
12.	NORRUT GENOM BOTTNISKA VIKEN	170
V	HAVSNATURENS FRAMTID	187
13.	PÅ VÄG MOT EN VETTINGARE HAVSANVÄNDNING	188
14.	DAGS ATT SKYDDA VÅRT HAV	204
15.	FRAMTIDEN I VÅRA HÄNDER	224

HAVSBOTTNENS ARTDIVERSITET

LIVET I HAVET	242
HAVSDJUPENS MÖRKA KÄLLARKVARTER	258
ARTER	259
KLIPPSTRÄNDERNAS UNDERVATTENSSKOGAR	286
ARTER	287
SANDSTRÄNDERNAS ÄNGAR	386
ARTER	387
VIKARNAS VÅTA SNÅRSKOGAR	420
ARTER	421
SLUTORD	518
TACK	522
MEDVERKANDE	524
BILDKÄLLOR	526
ARTREGISTER	534

FAKTARUTOR

■ 2.1 Sjöodjuren erövrar kartorna	28
■ 2.2 Velmu inventerar havets natur	32
■ 4.1 Östersjöns historia i bottensedimenten	60
■ 6.1 Finlands havsområden i siffror	82
■ 7.1 Modellen är forskarens kristallkula	100
■ 7.2 Hur tränger ljuset ner till vattenväxterna?	102
■ 8.1 Naturtyp, biotop eller habitat?	122
■ 8.2 HUB-klassificeringen löser problem	126
■ 11.1 Fågelparadiset Lågskär	162
■ 13.1 Hur långt hörs fartygsbullret?	192
■ 13.2 Havspanering – en framgångshistoria	202
■ 14.1 Klassificering av hotade arter	214
■ 15.1 Samarbete för en friskare Östersjö	231
■ Artbestämning med hjälp av dna	253